

134.

Na osnovu člana 8 stav 2 Zakona o metrologiji ("Službeni list CG", broj 79/08), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM I METROLOŠKIM USLOVIMA I POSTUPKU OVLAŠĆIVANJA LICA ZA PRIPREMU MJERNIH SISTEMA ZA TEČNOSTI KOJE NIJESU VODA ZA OVJERAVANJE

("Sl. list Crne Gore", br. 15/10 od 23.03.2010, 81/10 od 31.12.2010, 09/13 od 12.02.2013)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se tehnički i metrološki uslovi, potreban stručni kadar i postupak ovlašćivanja privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica za vršenje poslova pripreme mjernih sistema za tečnosti koje nijesu voda (tečna goriva, tečni naftni gas, mlijeko i druge tečnosti u prehrambenoj industriji), za ovjeravanje.

Mjernim sistemima iz stava 1 ovog člana, smatraju se mjerni sistemi za dinamičko mjerenje količina tečnosti koje nijesu voda i koji se sastoje od mjerila količine tečnosti (zapremine ili mase) i pomoćnih i dodatnih uređaja.

Član 2

Priprema mjernih sistema iz člana 1 ovog pravilnika za ovjeravanje, obuhvata pregled mjernih sistema, popravku mjernih sistema, pripremu etalona za ispitivanje mjernih sistema i ispitivanje, odnosno provjeru metroloških i tehničkih karakteristika mjernih sistema.

O izvršenim radnjama iz stava 1 ovog člana, sačinjava se pisani izvještaj, koji sadrži:

- 1) podatke o korisniku mjernih sistema (naziv, sjedište, adresu, odgovorno lice, poreski identifikacioni broj, broj telefona);
- 2) podatke o mjestu i datumu pregleda mjernog sistema;
- 3) podatke o mjernom sistemu (proizvođač, tip, godina proizvodnje i serijski broj);
- 4) metrološke i druge tehničke podatke za ovjeravanje;
- 5) kratak opis kvara mjernog sistema;
- 6) datum i mjesto sačinjavanja zapisnika;
- 7) pečat, ime, prezime i potpis odgovornog lica u ovlašćenom privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu za pripremu mjernih sistema za ovjeravanje.

Član 3

Ovlašćeno privredno društvo, odnosno drugo pravno lice za vršenje poslova pripreme mjernih sistema iz člana 1 ovog pravilnika, za ovjeravanje, prilikom popravke mjernih sistema, ne smije ukloniti državni žig postavljen na mjernim sistemima, bez prisustva službenika Zavoda za metrologiju (u daljem tekstu: Zavod).

Nakon popravke mjernih sistema iz stava 1 ovog člana, vrši se njihovo ovjeravanje.

Priprema i ovjeravanje mjernih sistema iz stava 1 ovog člana, vrši se na mjestu korišćenja u radnim uslovima ili u prostoru ovlašćenog privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica za vršenje poslova pripreme mjernih sistema.

II. TEHNIČKI I METROLOŠKI USLOVI I POTREBAN STRUČNI KADAR

Član 4

Poslove pripreme mjernih sistema iz člana 1 ovog pravilnika, za ovjeravanje, može vršiti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) je upisano u Centralni registar Privrednog suda za obavljanje djelatnosti iz oblasti metrologije;
- 2) ima opremu za ispitivanje mjernih sistema;
- 3) ima prostor za smještaj opreme za ispitivanje mjernih sistema;
- 4) ima potreban stručni kadar.

Član 5

Za ispitivanje mjernih sistema na autocistijernama ili stabilnih mjernih sistema za tečna goriva, u cilju pripreme za ovjeravanje, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora da ima sljedeću opremu:

- 1) jednu ili više etalonskih mjernih posuda, najmanje nazivne zapremine koja omogućava ispitivanje

- jednominutnog protoka za najveći protok mjernog sistema, čija je proširena mjerna nesigurnost rezultata mjerenja 0,05%;
- 2) termometar, opsega od -10°C do 40°C, čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od 0,1°C;
  - 3) sekundomjer, sa vrijednošću podjeljka 0,1s.

Član 6

Za ispitivanje mjernih sistema na autocistijernama za mlijeko i druge tečnosti u prehrambenoj industriji, u cilju pripreme za ovjeravanje, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora da ima sljedeću opremu:

- 1) etalonsku mjernu posudu, najmanje nazivne zapremine koja omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za najveći protok mjernog sistema, čija je proširena mjerna nesigurnost rezultata mjerenja 0,1%;
- 2) termometar, opsega od -10°C do 40°C, čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od 0,1°C;
- 3) sekundomjer, sa vrijednošću podjeljka 0,1s.

Član 7

Za ispitivanje mjernih sistema na autocistijernama ili stabilnih mjernih sistema za tečni naftni gas, u cilju pripreme za ovjeravanje, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora da ima sljedeću opremu:

- 1) etalonsku mjernu posudu, najmanje nazivne zapremine 1000 litara, čija je proširena mjerna nesigurnost rezultata mjerenja 0,1% ili uporedno mjerilo (master mjerilo), čija je proširena mjerna nesigurnost rezultata mjerenja 0,1% sa posudom najmanje nazivne zapremine 1000 litara, čija je proširena mjerna nesigurnost rezultata mjerenja 0,05%;
- 2) termometar, opsega od -10°C do 40°C čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od 0,1°C;
- 3) manometar, opsega od 0 do 25 bara i klase tačnosti 0,5;
- 4) sekundomjer, sa vrijednošću podjeljka 0,1s.

Član 8

Pored opreme iz čl. 5, 6 i 7 ovog pravilnika, za ispitivanje mjernih sistema, u cilju pripreme za ovjeravanje, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora imati i dodatnu opremu, prema uputstvima proizvođača mjernih sistema.

Član 9

Za vršenje poslova pripreme mjernih sistema na autocistijernama iz čl. 5, 6 i 7 ovog pravilnika, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora da ima obezbijeđen prostor.

Član 10

Kada se priprema mjernih sistema na autocistijernama iz čl. 5, 6 i 7 ovog pravilnika, vrši u prostoru ovlašćenog privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica, prostor mora da:

- 1) bude čist, suv i dovoljno prostran za smještaj potrebne opreme i neometano ispitivanje mjernih sistema na autocistijernama;
- 2) bude zaštićen od direktnog uticaja sunca;
- 3) ima dnevnu i odgovarajuću električnu rasvjetu;
- 4) ima odgovarajući način uzemljenja;
- 5) ima mogućnost ispitivanja mjernih sistema na autocistijernama sa i bez pumpe u sklopu mjernog sistema;
- 6) ima kontrolni termometar za mjerenje temperature vazduha radnog prostora, mjernog područja od 0°C do 35°C, čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od 0,5°C;
- 7) ima mogućnost sprječavanja neovlašćenog ulaska tokom pripreme mjernih sistema na autocistijernama.

U prostoru za ispitivanje mjernih sistema, može biti smještena samo oprema koja se koristi pri ispitivanju.

Prostor za ispitivanje mjernih sistema mora biti zaštićen od izvora potresa i vibracija, koji bi mogli uticati na tačnost mjerenja.

Član 11

Za opremu iz čl. 5, 6, 7 i 10 stav 1 tačka 6 ovog pravilnika, mora biti izdato uvjerenje o ovjeravanju, odnosno uvjerenje o kalibraciji.

Oprema iz stava 1 ovog člana, mora imati važeći žig.

Član 12

Kontrolni termometar za mjerenje temperature vazduha prostora iz člana 10 stav 1 tačka 6 ovog pravilnika, mora biti postavljen u prostoru za pripremu mjernih sistema, na visini od 1,50 do 1,70 m od poda prostora za pripremu mjernih

sistema.

Član 13

Svi priključci dodatne opreme na izvor napajanja električne energije moraju biti u protiveksplozivnoj izradi.

Član 14

Za vršenje poslova pripreme mjernih sistema za ovjeravanje, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, mora imati najmanje dva zaposlena u stalnom radnom odnosu, sa najmanje srednjom stručnom spremom, tehničkog smjera i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima ispitivanja ili proizvodnje ili servisiranja mjernih sistema.

III. POSTUPAK OVLAŠĆIVANJA

Član 15

Ovlašćivanje privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica za vršenje poslova pripreme mjernih sistema iz člana 1 ovog pravilnika, za ovjeravanje, vrši se na osnovu zahtjeva, koji se podnosi organu državne uprave nadležnom za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministarstvo).

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana, navode se podaci o podnosiocu zahtjeva (naziv, sjedište, poreski identifikacioni broj, kontakt telefon.), kao i mjerni sistem/sistemi na koje se zahtjev odnosi (za tečna goriva, tečni naftni gas, tečnosti u prehrambenoj industriji i dr.).

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice podnosi:

- 1) dokaz da ima opremu propisanu ovim pravilnikom (tehnička dokumentacija);
- 2) pisanu izjavu da ima prostor za smještaj opreme za ispitivanje mjernih sistema;
- 3) dokaz o zaposlenom stručnom kadru u skladu sa uslovima iz člana 14 ovog pravilnika.

Član 16

Privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu, koje, za vršenje poslova pripreme mjernih sistema iz člana 1 ovog pravilnika, za ovjeravanje, ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom, Ministarstvo izdaje ovlašćenje.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se rješenjem.

Član 17

Ovlašćeno lice iz člana 16 stav 1 ovog pravilnika, dostavlja Zavodu izvještaje o pripremi mjernih sistema za ovjeravanje tromjesečno i učestvuje u uporednim ispitivanjima koje organizuje Zavod.

Lice iz stava 1 ovog člana, čuva izvještaje o pripremi mjernih sistema za ovjeravanje u štampanoj ili elektronskoj formi, najmanje tri godine od dana prestanka važenja uvjerenja o ovjeravanju mjernih sistema.

ZAVRŠNA ODREDBA

Član 18

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 0094-693/4

Podgorica, 11. mart 2010. godine

Ministar,

Branko Vujović, s.r.